

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2810/2523

นายชิต ตีมานพ ผู้จัดการมรดก นางฉลวย หนูศรีใส ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1651, ป.พ.พ. มาตรา 1727

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องเป็นทายาทเจ้ามรดกอ้างว่าเจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินมรดกเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างให้ แต่ผู้จัดการมรดกไม่จัดการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกดังกล่าวให้ เป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องตามที่อ้างเท่านั้น แต่หาใช่เหตุที่ผู้จัดการมรดกละเลยไม่ทำการตามหน้าที่หรือเป็นเหตุอันอันสมควรให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1727 ไม่

คำพิพากษา

คดีนี้สืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ ตั้งนายชิต ตีมานพ เป็นผู้จัดการมรดก นางห้วง ตีมานพ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนผู้จัดการมรดกอ้างว่า ผู้ร้องเป็นบุตรเจ้ามรดก เจ้ามรดกทำพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง ๒ ฉบับให้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก ระบุยกทรัพย์สินมรดกบางรายการให้ผู้ร้อง ผู้จัดการมรดกทราบความมียู่ของพินัยกรรม แต่ปกปิดเสียและยื่นคำร้องต่อศาลเป็นผู้จัดการมรดก และจัดการแบ่งปันทรัพย์สินมรดกตามพินัยกรรมให้ทายาทอื่นมิใช่ผู้ร้อง เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องขอจดทะเบียนรับโอนมรดกตามพินัยกรรม ผู้จัดการมรดกคัดค้าน เป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่ได้รับมรดกตามพินัยกรรม เป็นการปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการมรดกโดยมิชอบ ขอให้เพิกถอนผู้จัดการมรดก และตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกแทน ผู้จัดการมรดกแถลงคัดค้านว่า เจ้ามรดกไม่เคยทำพินัยกรรมไว้ พินัยกรรมตามคำร้องเป็นพินัยกรรมปลอม ผู้ร้องปิดบังกับย้ายถ่ายทรัพย์สินมรดก ที่ผู้ร้องอ้างว่ามีพินัยกรรมตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกก็เป็นเพียงทรัพย์สินบางส่วน ไม่ได้อ้างสิทธิขอเป็นผู้จัดการมรดกในส่วนที่อ้างว่าเจ้ามรดกทำพินัยกรรม ไม่สมควรตั้งผู้ร้องเป็นจัดการมรดก ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นงดไต่สวนวินิจฉัยว่า ข้ออ้างของผู้ร้องไม่เป็นเหตุที่จะถอดถอนผู้จัดการมรดก เป็นเรื่องจัดการมรดกตามหน้าที่แต่ไม่สมประโยชน์ของผู้ร้องขอเพิกถอนเท่านั้นจะฟังว่าผู้จัดการมรดกละเลยไม่กระทำตามหน้าที่หรือมีเหตุอย่างอื่นยังไม่ได้ ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นทำการไต่สวนคำร้องของผู้ร้อง แล้วมีคำสั่งใหม่ต่อไป ผู้จัดการมรดกฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาสู่ศาลฎีกาว่าศาลชั้นต้นชอบที่จะดำเนินการไต่สวนคำร้องขอเพิกถอนผู้จัดการมรดกและตั้งผู้ร้องขอเพิกถอนเป็นผู้จัดการมรดกต่อไปหรือไม่ พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงปรากฏตามคำร้องขอเพิกถอนผู้จัดการมรดกและคำแถลงคัดค้านของผู้จัดการมรดกว่า นายชิต ผู้จัดการมรดกเป็นทายาทของเจ้ามรดกตามบัญชีเครือญาติ (เอกสารท้ายคำร้องขอเพิกถอนหมายเลข ๑) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้เป็นผู้จัดการมรดกและมีทรัพย์สินมรดกที่จะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ของทายาทอื่น นอกจากผู้ร้องขอเพิกถอนและผู้จัดการซึ่งเป็นทายาท ดังนี้ เห็นว่าการที่ผู้ร้องขอเพิกถอนอ้างว่า เจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินบางส่วนเฉพาะที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๖๕๔ ให้แก่ผู้ร้องขอเพิกถอนร่วมกับทายาทอื่น และให้ผู้ร้องขอเพิกถอนเป็นผู้จัดการมรดกเฉพาะที่ดินตามพินัยกรรมนั้น หากเป็นความจริงก็หาใช่เหตุผลที่ศาลจะต้องสั่งถอนผู้จัดการมรดกไม่ เพราะประเด็นสำคัญในคดีมีว่า ผู้จัดการมรดกละเลยไม่ทำการตามหน้าที่ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ศาลมี

คำสั่งแต่งตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๑๖ หรือไม่ หรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกและสมควรเป็นผู้จัดการมรดกต่อไปหรือไม่ ทั้งปรากฏว่ามีทรัพย์สินมรดกที่ต้องจัดการเพื่อประโยชน์ของทายาทอื่นให้สั่งถอนผู้จัดการมรดกไม่ ส่วนที่ผู้ร้องขอเพิกถอนอ้างว่า ผู้จัดการมรดกแบ่งทรัพย์สินมรดกที่ดินโฉนดที่ ๒๖๔๗ ให้ทายาทอื่น ไม่แบ่งปันให้ผู้ร้องขอเพิกถอนและผู้จัดการมรดกคัดค้านการที่ผู้ร้องขอเพิกถอนยื่นคำร้องขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดที่ ๒๖๔๔ เป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องขอเพิกถอนตามที่อ้างนั้น ก็หาใช่เป็นเหตุผู้จัดการมรดกจะเลยไม่ทำตามหน้าที่ หรือเป็นเหตุอื่นอันสมควรให้ศาลสั่งถอนผู้จัดการมรดกไม่ ทั้งไม่ปรากฏว่าผู้จัดการมรดกไม่สามารถหรือไม่เต็มใจจัดการแต่ประการใด เมื่อคำร้องขอเพิกถอนไม่มีมูลที่จะสั่งเพิกถอนผู้จัดการมรดกดังกล่าว ข้อที่ผู้ร้องขอเพิกถอนขอให้ศาลตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกย่อมตกไป คดีไม่จำเป็นต้องไต่สวนเพื่อมีคำสั่งถอนผู้จัดการมรดกและตั้งผู้ร้องขอเพิกถอนเป็นผู้จัดการมรดกต่อไป คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกาพิพากษากลับ ให้บังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้น

องค์คณะ

อำนัคม์ คล้ายสังข์ · วิถี ปานะบุตร · ไพบุลย์ เพียรรู้จบ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2810/2523>